

NÄRINGSLIVETS REGELNÄMND

Näringsminister Ebba Busch

Finansminister Elisabeth Svantesson

Justitieminister Gunnar Strömmer

Miljöminister Romina Pourmokhtari

Civilminister Erik Slottner

Infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson

Statssekreterare Sara Modig

Statssekreterare Jesper Ahlgren

Statssekreterare Mikael Kullberg

Stockholm 2023-10-27

Hemställan om att genomföra regelförbättringsåtgärder för företag inom områdena skatt (inkl. redovisning och revision), miljö och myndighetsutövning

Det finns ett stort behov av att förenkla och förändra regelverken för företag i syfte att minska byråkratin och frigöra resurser och tid. Företagens totala regelkostnader uppgår idag enligt Tillväxtverket till hisnande 377,5 miljarder kr. Företagen själva upplever den samlade regelbördan som ett stort tillväxthinder och har sett en ökning av regelbördan under ett flertal år. Denna utveckling utgör ett hot mot svenskt företagande och konkurrenskraft.

Näringslivets Regelnämnd (NNR), det samlade näringslivets företrädare i regelförbättringsfrågor, är positiv till de förslag som regeringen lagt i budgeten om att bli inrätta ett förenklingsråd och ett implementeringsråd samt att ge ett regelförbättringsuppdrag till myndigheterna. Rätt genomförda kan dessa, tillsammans med förstärkningar av konsekvensutredningsarbetet, göra skillnad. Det krävs dock att regeringen och råden i nära samarbete med näringslivet beslutar om och genomför konkreta regelförbättringar inom för företagen viktiga områden. NNR har efter uppmaning från bli ansvarig statssekreterare för regelförbättringsarbetet inom Näringsdepartementet och efter samråd med sina medlemmar tagit fram och prioriterat 19 regelförbättringsförslag som vi vill att regeringen skyndsamt tar sig an först. Dessa förslag omfattar områdena skatt (inkl. redovisning och revision), miljö och myndighetsutövning.

Förslagen listas nedan genom en kort rubrik åtföljt av om förslaget processats eller utretts i någon del. I bilagan till denna hemställan finns en längre och mer utvecklad beskrivning av varje enskilt förslag där även förslagets effekter anges. Förslagen åtföljs också i denna del av en eller flera kontaktpersoner hos de av NNRs medlemmar som skrivit fram dem.

NNR ser fram emot en återkoppling från och återkommande dialog med regeringen gällande hanteringen av förslagen.

Vänliga hälsningar

Andrea Femrell
VD, Näringslivets Regelnämnd

Jens Hedström
Ordförande, Näringslivets Regelnämnd

Skatteområdet (inkl. redovisning och revision)

1 Förenkla skattereglerna för enskilda näringsidkare

Förslaget avser företagssparande, räntefördelning samt behandling av skatteskulder.

Förslagen har utretts och beskrivits i betänkandet "Enklare skatteregler för enskilda näringsidkare" (SOU 2020:50). Betänkandet har även remitterats.

2 Förenkla Entreprenörsskatten/3:12-reglerna

Förslaget avser bl a förenklingsregeln (golv/tak), löneunderlag, slopande av systemet med duala kapitalinkomstskattesatser samt att inskränka närståendekretsen.

Förslaget kan fångas upp i den pågående utredningen om Förenklad beskattning av ägare till fåmansföretag (Dir 2023:10).

3 Kortad karens- och trädatid vid ägarskifte i fåmansföretag

Förslaget innebär en förkortad träda- och karensperiod från fem till ett eller två år.

Förslaget kan fångas upp i den pågående utredningen om Förenklad beskattning av ägare till fåmansföretag (Dir 2023:10).

4 Modernisera den frivilliga lokalhyresmomsen genom att ta bort omoderna krav

Förslaget innebär bl a slopad skattskyldighet för vissa delar, slopade krav på ytor, stadigvarande uthyrning, tredjehandsuthyrning, jämningsregler, stadigvarande bostad, förskottsregel och frivillig skattskyldighet.

En utförlig hemställan med förslag på författningsändringar finns från Svenskt Näringsliv (se hänvisning till hemställan i beskrivningen av förslaget i bilagan).

Skatteverket har utrett och förordar motsvarande förslag i dess PM från 2022-04-04 (Dnr 8-1604837).

Konsultföretaget Trinovo presenterade 2023-06-19 en förstudie av momsflagstiftningen med fokus på blandad verksamhet där företagen hanterar transaktioner som både är momspliktiga och undantagna, samt transaktioner som påverkar avdragsrätten. Den årliga kostnaden för företagen uppskattas till 14 miljarder kr.

5 Förenkla mervärdesskattereglerna avseende fastigheter

Förslaget innebär att kravet på momspliktig hyresgäst slopas liksom kravet på uttagsbeskattning vid förvaltning av egen fastighet.

Konsultföretaget Trinovo presenterade 2023-06-19 en förstudie av momsflagstiftningen med fokus på blandad verksamhet där företagen hanterar transaktioner som både är momspliktiga och undantagna, samt transaktioner som påverkar avdragsrätten. Den årliga kostnaden för företagen uppskattas till 14 miljarder kr.

6 Säkerställ avdragsrätten för importmoms, undanröj dagens oproportionerliga inläsnings effekt vid minsta fel eller misstag.

Förslaget innebär att en särskild punkt införs i mervärdeskattelagen där avdrag medges vid import för att undvika momsinsläsningar.

En utförlig hemställan med förslag på författningsändringar lämnades in till regeringen av Svenskt Näringsliv 2023-06-20.

(https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/vc1nvy_hemstallan_atgarda-importmomsen-som-forsamrar-svensk-konkurrenskr_1201052.html/Hemst%25C3%25A4llan_%25C3%25A5tg%25C3%25A4rda+importmosen+som+f%25C3%25B6rs%25C3%25A4mrar+svensk+konkurrenskraft_230620.pdf).

Svenskt Näringslivs hemställan är en uppdatering av den hemställan som organisationen hänvisar till i sin beskrivning av förslaget i bilagan.

Skatteverkets rättschef m.fl. har i en artikel i SvD 2021-02-16 uttalat att det delar den problembeskrivning som beskrivs i förslaget och att en lagändring krävs för att åtgärda problemet.

Konsultföretaget Trinovo presenterade 2023-06-19 en förstudie av moms lagstiftningen med fokus på blandad verksamhet där företagen hanterar transaktioner som både är momspliktiga och undantagna, samt transaktioner som påverkar avdragsrätten. Den årliga kostnaden för företagen uppskattas till 14 miljarder kr.

7 Möjliggör momsmässig kostnadsdelning (den så kallade internmomsen)

Förslaget innebär att en korrigerande av regeln i 3 kap. 23 a § i moms lagen så att den blir användbar för momsmässig kostnadsdelning. En utförlig hemställan om lagändring föreslogs av Svenskt Näringsliv 2019-11-28 (se hänvisning till hemställan i beskrivningen av förslaget i bilagan).

Konsultföretaget Trinovo presenterade 2023-06-19 en förstudie av moms lagstiftningen med fokus på blandad verksamhet där företagen hanterar transaktioner som både är momspliktiga och undantagna, samt transaktioner som påverkar avdragsrätten. Den årliga kostnaden för företagen uppskattas till 14 miljarder kr.

En ny moms lag trädde ikraft 2023-07-01 där ändringar genomfördes, men såsom den nya lagen hittills tolkats av Skatteverket medges inte kostnadsdelning.

8 Harmonisera gränsvärdena för revisionsplikt i enlighet med EU-lagstiftningen

Förslaget innebär höjda gränsvärden för revisionsplikt till de högsta gränsvärden som gäller enligt EU-lagstiftningen.

Förslaget som sådant och dess effekter finns delvis utrett i betänkandet "Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen" (SOU 2021:60). Vad gäller det närmare genomförandet av förslaget föreslås i betänkandet att det bäst kan utredas vidare inom Regeringskansliet genom dess former för beredningar. Betänkandet har även remitterats.

9 Avskaffa kravet på bevarande av ursprungligt material för bevarande av räkenskapsinformation

Förslaget innebär att samtliga bokföringsskyldiga företag inte behöver spara pappersmaterial.

Förslaget har utretts och lagts fram i betänkandet "Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen" (SOU 2021:60). Betänkandet har även remitterats.

10 Ersätt kravet på bästa möjliga teknik med bästa tillgängliga teknik

Förslaget innebär ett ändrat krav i 2 kap 3 § i miljöbalken från att ställa krav på bästa möjliga teknik till bästa tillgängliga teknik.

Förslaget kan fångas upp i den pågående utredningen om Förenklade och förkortade tillståndprocesser enligt Miljöbalken (Dir 2023:78) som i sitt direktiv har denna fråga.

11 Gör ändringstillstånd till regel vid ändring av befintlig verksamhet

Förslaget innebär att ändringstillstånd blir huvudregel i miljölagstiftningen och att det endast är ändringen och den tillkommande miljöpåverkan som ska prövas

Förslaget har utretts i betänkandet "Om prövning och omprövning- en del av den gröna omställningen" (SOU 2022:23) där ändringsprövning föreslås bli huvudregel.

Förslaget kan även fångas upp i den pågående utredningen om Förenklade och förkortade tillståndprocesser enligt Miljöbalken (Dir 2023:78) som har att utreda om det finns behov att göra lättnader för att det ska vara enklare att ändra en verksamhet.

12 Anmälan istället för tillstånd vid mindre ändringar

Förslaget innebär en ändring i miljöprövningsförordningen så att ändringstillstånd endast krävs om ändringen är väsentlig eller innebär en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljö.

Förslaget har utretts i betänkandet "Om prövning och omprövning- en del av den gröna omställningen" (SOU 2022:23) som föreslår en tydligare gräns mellan tillstånds- och ändringsplikt, liksom ett golv för anmälan av tillståndsplikt.

Förslaget kan även fångas upp i den pågående utredningen om Förenklade och förkortade tillståndprocesser enligt Miljöbalken (Dir 2023:78) som har att utreda om det finns behov att göra lättnader för att det ska vara enklare att ändra en verksamhet och att utreda om tillståndsprövningen enligt miljöbalken bör delas upp på annat sätt än idag. Vidare genomföra en bred och allsidig genomlysning av gränsdragningen mellan tillstånd och anmälan samt mellan anmälan och verksamheter som varken kräver tillstånd eller anmälan.

13 Tidplan och tidsgränser i domstol

Förslaget innebär att införa krav på att prövningsmyndigheten omedelbart ska upprätta en tidplan för målets och ärendets handläggning om någon av parterna begär det.

14 Myndigheterna och deras roll i tillståndprocessen

Förslaget innebär att låta enbart en myndighet på respektive statlig, regional och kommunal nivå vara part i målet. Vidare tydliga myndighetsinstruktioner så att en myndighet endast får föra talan för att tillvarata de intressen som respektive myndighet är skyldig att bevaka enligt sin myndighetsinstruktion.

Förslaget har delvis utretts i betänkandet "Vägar till effektivare miljöarbete" (SOU 2015:43) där det föreslås att partsrollen och överklaganderätten för myndigheter skulle avskaffas.

Förslaget kan även fångas upp i den pågående utredningen om Förenklade och förkortade tillståndprocesser enligt Miljöbalken (Dir 2023:78) som har att se över och utreda i vilken utsträckning myndigheter bör delta som parter eller remissmyndigheter i tillståndsprövningen och

om de bör samordna sitt arbete. Vidare utreda om enbart en enda statlig myndighet ska kunna vara part i tillståndsprocessen enligt miljöbalken och om det ska krävas att en myndighet ska ha deltagit i samrådet för att senare kunna överklaga.

15 Inför i miljöbalken en möjlighet till avvägning mot samhällsnyttan

Förslaget innebär att det införs en möjlighet i miljöbalken att avväga samhällsnytta gentemot miljöpåverkan och att kravet är att nyttan ska överstiga kostnaden, såsom i regelverket för vattenverksamhet. Vidare att den som överklagar faktiskt har yttrat sig och varit aktiv i samrådet som föregår tillståndsansökan.

Förslaget finns även beskrivet i initiativet Bygg i Tid

https://www.initiativetbyggitid.se/files/ugd/f0837f_6b1a6912926d47a9a0bfa151a350c392.pdf

Förslaget kan delvis fångas upp i den pågående utredningen om Förenklade och förkortade tillståndsprocesser enligt Miljöbalken (Dir 2023:78) som har att utreda om det ska krävas att en myndighet ska ha deltagit i samrådet för att senare kunna överklaga.

16 Verksamhetsutövare som producerar avfall i sin verksamhet ska inte anses syssla med avfallshantering

Förslaget innebär att det i avfallsförordningen ändras så att det framgår att verksamhetsutövare som producerar avfall i sin verksamhet inte ska anses syssla med avfallshantering.

Myndighetsutövning

17 Effektiv och kvalitetssäkrad ärendehantering (för centrala förvaltningsmyndigheter, länsstyrelser och kommuner)

Förslaget innebär bl a tidskrav och tidsplaner på ärendehantering för tillstånd, utveckling av effektivitets- och kvalitetsparametrar samt service hos centrala förvaltningsmyndigheter, länsstyrelser och kommuner

Gällande ett genomförande på kommunal nivå så kan det fångas upp enligt det som föreslås i betänkandet "Förenklningar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen" (SOU 2021:60). Betänkandet föreslår att regeringen ska tillsätta en utredning om hur kommunallagen kan uppdateras och moderniseras så att det förtydligas hur kommunerna ska arbeta med genomförandet av målen för förenklingspolitiken, samt arbeta med tillämpning av service- och rådgivningsskyldigheten enligt förvaltningslagens 5-11 §§. Betänkandet har även remitterats.

18 Förbättra den kommunala regeltillämpningens påverkan på konkurrens på lika villkor, rättssäkerheten och på det politiska ansvarstagandet

Förslaget innebär att utreda ojämlikheten i den kommunala regeltillämpningen av de lagar och förordningar inom vilka kommunerna utför tillsyn gentemot företagen.

Förslaget kan fångas upp enligt det som föreslås i betänkandet "Förenklningar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen" (SOU 2021:60). Betänkandet föreslår att regeringen ska tillsätta en utredning om hur kommunallagen kan uppdateras och moderniseras så att det förtydligas hur kommunerna ska arbeta med genomförandet av målen för förenklingspolitiken, samt arbeta med tillämpning av service- och rådgivningsskyldigheten enligt förvaltningslagens 5-11 §§. Betänkandet har även remitterats.

19 Förenkla administration av tillstånd och tillsyn

Förslaget innebär att kommunerna i sin regeltillämpning inför de principer som Rättviksmodellen arbetar efter. Modellens ambition är att skapa en hållbar samhällsutveckling där hänsyn tas både till småföretagares vardag och till behovet av att kontrollera och säkerställa att verksamheterna drivs och fungerar som de ska.

Förslaget kan fångas upp enligt det som föreslås i betänkandet "Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen" (SOU 2021:60). Betänkandet föreslår att regeringen ska tillsätta en utredning om hur kommunallagen kan uppdateras och moderniseras så att det förtydligas hur kommunerna ska arbeta med genomförandet av målen för förenklingspolitiken, samt arbeta med tillämpning av service- och rådgivningsskyldigheten enligt förvaltningslagens 5-11 §§. Betänkandet har även remitterats.